

بازداشت موقت

مؤلفین:

علیرضا نمرودی

امیرحسین خسروبیگی

www.ketab.ir

انتشارات معید مهر

تهران - بهار ۱۴۰۳

MCEID

انتشارات معید مهر

سرشناسه	: نمرودی، علیرضا، ۱۳۶۰-
عنوان قراردادی	: ایران، قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: بازداشت موقت / مولفین علیرضا نمرودی، امیرحسین خسروبیگی، ناظر ویراستار امیرحسین نوتاش؛ ویراستار مهران غلامیان.
مشخصات نشر	: تهران، معید مهر، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: [۱۵۹] ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۱۶۸۷-۳-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: قرار بازداشت -- ایران Warrants (Law) -- Iran دستگیری -- ایران Arrest -- Iran
شناسه افزوده	: خسروبیگی، امیرحسین، ۱۳۷۹-
رده بندی کنگره	: KMIH۴۶۱۰
رده بندی دیویی	: ۴۳-۵۵.۳۲۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۶۶۴۰۶۵

Moeid

انتشارات معید مهر

www.ketab.ir

عنوان کتاب:	بازداشت موقت
مؤلفین:	علیرضا نمرودی، امیرحسین خسروبیگی
ناظر ویراستار:	امیرحسین نوتاش
ناشر:	انتشارات معید مهر
ویراستار:	مهران غلامیان
طراحی جلد:	امید نسیمی زاده
نوبت چاپ:	چاپ اول
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۹۱۶۸۷-۳-۸
قیمت:	۱/۲۵۰/۰۰۰ ریال
تلفن:	۰۲۱-۲۳۱۱۱۲۸۴
پایگاه اینترنتی:	www.Moeidgroup.com www.Moeidacademygroup.com
پست الکترونیکی:	Info@moeidacademygroup.com

راه های ارتباطی

۰۲۱-۹۱۰۱۶۶۶۸

@moeid.law.group

moeidacademygroup.com

t.me/mgdgyfiuuj

اینستاگرام

سایت

فهرست مطالب

۱۱	سخن ناشر.....
۱۳	پیشگفتار.....
۱۵	فصل یکم: تبیین موضوع.....
۲۰	مبحث یکم: موارد صدور قرار بازداشت موقت.....
۲۴	مبحث دوم: شرایط صدور قرار بازداشت موقت.....
۲۵	مبحث سوم: اعتراض نسبت به قرار بازداشت موقت.....
۲۸	مبحث چهارم: بازبینی قرار بازداشت موقت توسط مرجع صادرکننده.....
۳۰	مبحث پنجم: مدت بازداشت موقت.....
۳۳	فصل دوم: آرای مرتبط و نظریات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضاییه.....
۳۵	مبحث اول: آرای مرتبط.....
۳۸	مبحث دوم: نظریات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضاییه.....
۴۵	پیوست‌ها.....
۴۷	پیوست ۱: مواد قانون.....
۵۸	پیوست ۲: پرسش و پاسخ.....
۵۹	منابع.....

سخن ناشر

سلام و درود به شما خواننده گرامی، بسیار مفتخر و خوشحالیم که کتابی از مجموعه کتب کاربردی انتشارات معید مهر را برای مطالعه انتخاب کردید. این اثر تنها قسمتی از مجموعه ۵۳ کتاب کاربردی مجموعه معید است، تمام تلاش ما این بوده که موضوعات بیشتر مطرح شده در سطح جامعه را از انبوه موضوعات متنوع و گوناگون استخراج کنیم و به هرکدام جداگانه و تحت عنوان خاص در قالب یک کتاب بپردازیم تا علاوه بر اینکه برای دانشجویان و پژوهشگران حوزه حقوق جذاب باشد، بتواند برای مردم عادی جامعه و فاقد تحصیلات حقوقی هم مفید واقع شود.

در تهیه و تنظیم این کتاب، در کنار دانش نظری و تئوری پژوهشگران مجموعه معید، از تجربه عملی گروه وکلای این مجموعه نیز بسیار استفاده شده است تا شما خواننده گرامی با رویه عملی موضوع هر یک بهتر آشنا شوید، تمامی پرونده‌های مطروحه در مجموعه معید که روزانه آمار قابل توجهی را به خود جلب می‌کند با دقت و وسواس زیاد بررسی شده و نکات قابل ذکر آن در این کتاب بیان شده است.

در خاتمه ضمن تشکر از حسن انتخاب شما، صمیمانه انتقادات و پیشنهادات شما

را پذیراییم.

پیشگفتار

می‌دانیم که هر انسانی به‌واسطه فطرت و ذاتی که دارد آزاد و رها به دنیا می‌آید اما این خود انسان‌ها هستند که برای داشتن زندگی اجتماعی بهتر با حاکمیت‌ها قرارداد اجتماعی منعقد کرده و از آزادی‌های خود کاسته و تکالیفی را هم عهده‌دار می‌گردند؛ یعنی هر انسانی به لحاظ خلقت و فطرتی که دارد دارای آزادی‌هایی است و هیچ قدرت و نیرویی نمی‌تواند این آزادی‌های انسان را دارای محدودیت یا ممنوعیت کند. آزادی-هایی چون حق بر آزادی عقیده، آزادی بر بیان و آزادی جسم و ... پس هیچ انسانی و یا هیچ قدرتی توانایی محدود کردن انسان دیگر را ندارد، لکن برای ایجاد یک جامعه‌ی اجتماعی که انسان‌ها بتوانند در آن کنار یکدیگر زندگی کنند لازم است محدودیت‌ها و ممنوعیت‌هایی برای انسان‌ها ایجاد گردد. در هر جامعه‌ای، قدرتی که می‌تواند برای افراد ممنوعیت و محدودیت‌هایی را ایجاد کند حاکمیت است که در رأس جامعه‌ی اجتماعی قرار دارد. حال سوالی که وجود دارد این است که مجوز حاکمیت برای ایجاد این ممنوعیت‌ها و محدودیت‌ها چیست؟!

به‌نظر می‌رسد مجوز حاکمیت همان قرارداد اجتماعی است که میان افراد جامعه و حاکمیت منعقد شده است تا افراد جامعه حدی از آزادی‌های خود را از دست داده و در واقع این اختیار و مجوز را برای حاکمیت قائل شدند تا در شرایطی حاکمیت بتواند آزادی‌های فردی افراد جامعه را برای منافع اجتماع و برقراری نظم، دچار محدودیت و یا ممنوعیت کند؛ پس در نتیجه‌ی این اعطای اختیار به حاکمیت‌ها، افراد جامعه دیگر دارای اختیارات و آزادی‌های مطلق نبوده و دارای وظایفی نیز هستند.

افراد جامعه دارای حقوق و وظایفی هستند که لازم است توسط حاکمیت به رسمیت شناخته شده و مورد توجه قرار بگیرد و از طرفی در شرایطی به‌دلیل وجود نفع جمعی توسط حاکمیت دارای ممنوعیت و محدودیت قرار بگیرند. یکی از این شرایطی

که طی آن حاکمیت‌ها مجوز دارند تا آزادی‌های فردی افراد جامعه را دچار ممنوعیت و محدودیت کنند، ارتکاب جرم در جامعه است. در واقع ارتکاب جرم از سوی افراد در جامعه باعث برهم خوردن نظم موجود و شکل‌گیری چالش‌هایی می‌شود که باعث لزوم ورود و دخالت حاکمیت‌ها برای برقراری نظم سابق و حل چالش‌های ناشی از ارتکاب جرم می‌گردد. به همین منظور حاکمیت‌ها حق پیدا می‌کنند تا بتوانند آزادی‌های افرادی را که مرتکب جرم شده‌اند دچار ممنوعیت و محدودیت‌هایی کنند؛ مثلاً در مقام تعیین مجازات برای افراد مرتکب جرم، آن‌ها را حبس یا توقیف کرده و حق بر آزادی جسم این افراد را از ایشان بگیرند که البته این موضوع دارای ضوابط و قواعد مشخصی است و حاکمیت‌ها نباید در مقام ایجاد ممنوعیت‌ها و محدودیت‌ها برای افراد جامعه بدون ضابطه و قاعده و اصطلاحاً به صورت سلیقه‌ای اقدام کنند.

بنابراین بازداشت و حبس افراد از جمله اقداماتی است که توسط حاکمیت‌ها برای واکنش برابر ارتکاب جرم توسط افراد جامعه صورت گرفته و در پی آن آزادی‌های مرتکب جرم دچار ممنوعیت و محدودیت می‌گردد.

بازداشت و حبس متهمین و محکومان جزء واکنش‌ها و اقداماتی است که از زمان‌های بسیار دور توسط حاکمیت‌ها اعمال می‌گردید؛ البته شرایط اعمال بازداشت یا حبس متهمین یا محکومین در گذر زمان دچار تغییرات و تحولات فراوانی گشته است. حال با توجه به قوانین و مقررات و شرایط موجود به بررسی نهاد بازداشت موقت در نظام قضایی ایران می‌پردازیم.